

В: Автомобіль з-за кордону... без податків. Як?

О: Ввезення автомобіля з-за кордону є досить поширеним способом заробляння грошей.

Але не завжди такі автомобілі є предметом купівлі-продажу чи дарування. Зрозуміло, що бізнес – це складна ризикова справа і в ньому, як і в будь-якій іншій діяльності, бажання отримання грошової вигоди перевищує бажання важко працювати. Тому наші бізнесмени завжди шукають шляхи, де можна більше заробити і при цьому або докласти мінімум зусиль, або заплатити мінімум податків. І, як показує практика, останнє більш цікавіше для них.

Чинне законодавство не передбачає пільг для ввезення автомобілів з-за кордону для продажу чи в якості подарунку, проте дозволяє абсолютно безкоштовне ввезення їх в Україну в якості гуманітарної допомоги.

Згідно із ст. 1 Закону України «Про гуманітарну допомогу» від 22.10.99 р. № 1192-XIV гуманітарна допомога – це цільова адресна безоплатна допомога в грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами із гуманних мотивів отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують її у зв'язку з соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, важким фінансовим становищем, виникненням надзвичайного стану, зокрема, внаслідок стихійного лиха, аварій, епідемій та епізоотій, екологічних, техногенних та інших катастроф, які створюють загрозу для життя і здоров'я населення, або тяжкою хворобою конкретних фізичних осіб.

Сьогодні наша держава в якості допомоги особам з обмеженими фізичними можливостями (інвалідам) «забезпечує» їх автомобілями, подарованими закордонними благодійниками.

Від оподаткування звільняється гуманітарна допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг у грошовій або натуральній формі (крім підакцизних товарів), яка надається, ввозиться, пересилається в Україну. В свою чергу, Комісія з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України може визнати гуманітарною допомогою, із звільненням від оподаткування та перерахування обов'язкових платежів до бюджету, зокрема, такі підакцизні товари, як легкові автомобілі, які на момент ввезення на митну територію України були виготовлені не більш як 8 років тому, з об'ємом двигуна не більше 1800 куб. см, що отримуються відповідними державними установами для подальшої передачі інвалідам, які перебувають в установленому порядку на обліку для отримання спеціального автотранспорту, на строк, визначений законодавством. Такий строк становить 10 років, за винятком випадків, визначених Порядком забезпечення інвалідів автомобілями, затвердженим постановою КМУ від 19.07.2006 р. № 999.

Так, згідно із зазначеним Порядком автомобіль, в якості гуманітарної допомоги, можуть

отримати:

- інваліди I та II групи з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та потерпілих від Чорнобильської катастрофи, щодо яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою, а також громадян, які брали участь у ліквідації інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї (категорія 1);
- інваліди війни I групи по зору або без обох рук;
- інваліди з куксами обох ніг і рук.

Місце проживання таких інвалідів має бути зареєстровано в Україні в установленому законодавством порядку, при цьому вони не повинні проживати в установах соціального обслуговування на повному державному утриманні.

Крім того, законодавство вимагає від інвалідів стати на облік у відповідній державній установі управління соціального захисту, так би мовити в чергу на отримання автомобіля, і лише після цього вони матимуть змогу отримувати гуманітарну допомогу. Це пов'язано перш за все з тим, що згідно з документами, які супроводжують предмети гуманітарної допомоги, такі предмети «даруються» відповідній державній установі управління соціального захисту для подальшої передачі їх конкретній фізичній особі в якості допомоги.

Такі автомобілі отримуються без права продажу, дарування, передачі (в тому числі за довіреністю) іншій особі, лише на праві користування.

На практиці такий автомобіль від іноземного власника до українського інваліда проходить досить складний і тривалий шлях, тому бажаючих заробити на «гуманітарних» автомобілях не так багато. Принаймні, той, хто один раз від початку до кінця пройде такий шлях, навряд чи матиме бажання повторити його. Хоча за останні два роки законодавство дещо пом'якшало стосовно автомобілів, строк користування якими закінчився.

Якщо раніше такі автомобілі інвалід чи хтось замість нього отримував лише строком на 10 років, а після закінчення встановленого законодавцем строку авто в будь-якому випадку поверталось управлінню соціального захисту або управлінню виконавчої дирекції, то сьогодні за переліком умов автомобіль може залишитися у користуванні інваліда або його сім'ї.